

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.
Egész évre 2 frt.
Fél évre 1 „

Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Rózsa-tér 16. sz. házban, (kenyér-piacz.
Vilmos sörészarnoka szomszédságában.)
Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábos petit sorért 8 kr;
többesóránál 6 kr.

Nagyobb és többesórás hirdetéseknek igen
kedves engedmények tételnek.

Bélyegdíj: minden beíratásért külön 30 kr.

„Nyiltár”-ben megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.

Hirdetések és előfizetések helyben akadási
hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegi K.
Lajos, Budapest: Goldberger A. V.,
Blockner J., Eckstein Bern. és Haasenstein
és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein
és Vogler, A. Oppel, Schalek H. és
Parisban, Hamburgban Majnai-Frank-
furtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf
hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Helfi Ignác.

1830—1897.

(*) Hullnak, hullnak, egyre hullnak,
Legjobbjai a magyarnak. Ama nagy időkből,
mely egy új érárt teremtetett Magyarországon,
már nagyon kevesen vannak. Minden szentek
ünnepe évenként több-több sirt jelöl meg a
nemzeti kegyelet számára. És mily csodálatos:
azok a nagyok, kik a negyvennyolcas napok-
ban s az azután következő időkben tettel, tollal,
beszéddel, egész valójok varázsával résztvettek:
halálukban nem tűnnek el szemünk elől. Sőt,
ha már egynémelyiknek, mint Helfi Ignác-
nak is, szerepköre lejár: más emberöltő kél
nyomán, más az elv, a zászló, a jelszó, a visz-
onyok, a körülmények s már-már úgy látszik,
hogy életükben leszámolt velők a nemzet: mikor
a halál bekopogtat ajtaján: a nemzet elindul
nyomdokán; felszedi az ott nyiló, hervadt virá-
gokat; egy-egy porszemét a megszentelt föld
rögéből; elhossa koporsójokra; oda teszi halotti
vánkosukra, hogy könnyebb, édesb legyen
pihenésök.

Mindenik egy-egy órcsillaggá válik a nem-
zeti öntudatban; kihez eljár kicsiny és nagy,
öreg és ifju, a harczedett és gyöngy. Meg-
istenülnek azon férfiak közöttünk, kik értünk
égték, tettek, szenvedtek, vértettek.

Helfi Ignác, kivel ismét gazdagabb lett a
magyar nemzet szentjeinek száma: szintén a
negyvennyolcas években kezdte meg, majd fél-
századra benyult — tetteiben, szenvedésekben
gazdag életét. A márcziusi napok őt is ott látták
a lelkes ifjuság sorai közt Kossuth oldalán. A
szabadságharcz lezajlása után künn volt kül-
földön. Olaszországban lapot indított a magyar
érdekek mellett, mely lapnak Kossuth, Klapka
is munkatársai voltak. Több francia lapnak
munkatársa volt, hol nagy lelkesedéssel szol-
gálta hazája ügyét érdekét. Innen kezdődött
Kossuthal való barátsága, mely eltartott s ha
lehetséges, szorosbá lón — ennek haláláig.

Kossuth iratait sajtó alá ő rendezte, ő
korrigálta; a mű megjelenése körüli teendőket

ő végezte nagy lelki ösmeretességgel, minuczio-
zus utánmunkával. De nemcsak iratait rendezte
sajtó alá Helfi Kossuthnak, hanem ő lett közve-
titő a nemzet és Kossuth között. Hozzá írogatta
Kossuth azon leveleit, miknek értéke, minél
jobban halad az idő, mely keletkezésétől el-
választ bennünket, annyiál inkább nő. Hel-
finek, Kossuthal ily szoros összeköttetése, leve-
lezése s nála évente tett látogatásai — szemé-
lyiségére eme viszony az élők ama legnagyobb-
kával — bizonyos nimbuszt vont; őt úgy
tekintette a hazában minden, mint Kossuth
hagyományainak élő letéteményesét. Minden
párt szerette, tisztelte őt nemcsak elvhűségért,
melyet nem adott fel soha, de személyiségének
szeretetre méltó voltaért is. Régebb idő óta vis-
szavonult már a tényleges politikai szerepléstől,
de kiválólag azóta kezd némaságban élni, mióta
nagy barátja Kossuth Lajos is hazakerült a
kerepesi-uti temetőbe.

Most aztán újra látja egymást a két
jó barát.

Vajon minő lesz a találkozás? Megtudja-e
nyugtanni ott a hazájáért örökké aggódó szívet,
ki eldobott magától mindent, csak hogy mindent
hazájának szentelhesse?!

Legyen áldott emléke, álma békés, neve
halhatatlan.

A „Georgikon” ünnepe.

Debreczen, október 16.

Élt Keszthelyen egy századdal ezelőtt
egy Festetich György nevű gróf. Jobban mondvá nem
is Keszthelyen élt, hanem fent Bécsben a császári
udvarnál, nagy fényben, kényelemben. Egyszer meg-
unta ott a bécsi fényt és kényelmet, úgy gondolko-
zott, hogy: miért költsek én itt Bécsben, a németek
nagy gyönyörűségére, mikor nekem van hazám,
földem, mindenik drága.

És a hogy ezt elgondolta, felszedte a sátorfát,
illetőleg felhuzta szijas magyar nadrágját, felvette
huszárköpenyegét s hazajött Keszthelyre. Itt aztán
gondolt egy nagyot, fényeset, olyat, melyhez hason-
lót nem gondolt azóta sem magyar ember. Volt
ennek az áldott szívé magyarnak úgy százhatvanezer
hold földje. Fájva, de tisztán látta, hogy a magyar

ember földjét ma is csak úgy túrja, mint Noé idejé-
ben egykoron; hogy lehetne hát megélnie, boldo-
gulnia? Állított tehát iskolát földművesek számára,
hogy ott tanuljanak a magyar földművesek okosan
dolgozni. Ezt a földműves iskolát az alapító grófról
„Georgikon”-nak nevezték el.

Száz éve mult a nemes gróf e tettének; száz
éve, hogy fennáll a keszthelyi „Georgikon,” száz év
óta terjeszti a Balaton mellett élő véreinknek — a
bölcsességet élni tudni a föld áldásával; kihasználni
tudni annak minden előnyét; fokozni termékenységé-
t. Hova fejlődött volna a földműves osztály érte-
lisége; anyagi megélhetésére a feltételek hányféle-
sége nyílik vala meg, ha az ország más, minden
helyein akadt volna egy Festetich György gróf, ki
tanácsával, példájával, áldozatkészségével előljár a
föld népe előtt?!

De mit mivelne egy hasonló gondolkozásu
magyar főúr ma is a mi földműveseink közt, ha nem
urakat nevelni, hanem okos, józan földműveseket
teremteni, képezni — határozna el magát hasonló
anyagi áldozat árán!

Midőn mi is, itt az Alföldön lélekben, szívben
hozzájárunk a „Georgikon” százéves ünnepélyé-
hez: egyszerűen kívánjuk, hogy éljen, viruljon az a
magyar nép felvilágosítására, a földműves osztály
bölcsészé tételére szolgáló iskola. Terjeszsen fényt,
meleget, megelégedést, boldogságot példájával, taná-
csával e hon faira. Hadd érezze ez intézet jótékony
működését e hon minden gyermeke! Annak emléke
pedig, ki megelőzte nagy szívének megnyilatkozásá-
val — ott Keszthelyen oly nagyon, két emberöltő-
re is hatóan, annak emléke legyen áldott
minden magyar előtt!

Rusztikus.

A kormány az inségesekért.

Az a szomorú tény, mely mindenikönk előtt
ösmeretes, hogy t. i. a folyó év csapásaival ezer meg
ezer embernek ad koldusbotot kezébe, a kormányt a
legszelesebb mederben folyó intézkedésekre indi-
totta. Valóban nagy megnyugvásunkra szolgál Dará-
nyi földművelésiügyi miniszternek a képviselőház
közlelbi ülése alatt tett nyilatkozata, melyből ki-
tűnik, hogy lelkiösmeretesen, nagy körültekintéssel
vette kezébe az inségesek ügyét a magyar kormány.
Darányi miniszter nyilatkozatát a következőkben
reprodukáljuk:

„A pénzügyminisztertől fölhatalmazást kért,
hogy a hátralékos adótartozások kamatai elengedtes-
senek, a tőke pedig több évi részletekben törlesztés-

sék. Azonkívül az elemi károkkal sújtottak adója lei-
rassék. Ily czímen már 413.000 forint állami adó ira-
tott le. A belügyminiszter a rendelkezésére álló
alapokból eddig 49.347 forint segélyt osztott ki az
inségesek között. De legfontosabb akció a vetőmag
kiosztása. Már a mult évben az állami jószágok
közvetítésével 7704 mm. vetőmag osztott ki. A
jelen évben az akció sokkal nagyobb arányú. A
segélyre szorult kisgazdákat két kategóriába osztja,
azokra, akik vetőmag-kölcsönre szorulnak és azokra,
akik — habár csak rendkívüli esetekben — ingyen
is kapnak vetőmagot.

Az állam az inséges kisgazdáknak vagy pénzt
ad kölcsön kamat nélkül, hogy vetőmagot vehessen,
vagy pedig vetőmagot. Ily módon eddig 204 község
11,812 birtokosa közt 30,280 mm. vetőmag lett
kiosztva.

Az ingyen vetőmag kiosztásánál különös tekin-
tetet volt a csángó-telepekre. Eddig 23 község
2993 birtokosa között 5700 mm. ingyen oszta-
tott ki.

Ezen kívül a kormány munkával is szándékozik
segíteni az inséggel sújtott vidékeken. Így a keres-
kedelmi miniszter kimutatása szerint 198,000 forint
földmunka van vasutak részéről. Ezen kívül vannak
még 100,000 frtnyi földmunka függő tárgyalások.
A törvényhatóságok mindenütt utasítatni fognak,
hogy első sorban az inséges munkásokat alkalmaz-
mazzák.

A földmívelési tárczán belül 2.325,000 frtnyi
oly földmunka van, amelyet szülő fogadatosít. Ebből
ugyan 300,000 frt iránt a tárgyalások még folynak,
továbbá az arméniesítő-társulatoknál is nagy munká-
latok vannak folyamatban, amelyek 14,420 munká-
st foglalkoztatnak.

Az eddig a miniszteriumban csupán gazdasági
célokra fennállott munkás-közvetítést kiterjesztette
minden egyéb munkára s így a földmunkára is és
intézkedett, hogy minden nagyobb vállalat, ha munká-
sra van szüksége, hozzáférjék és mindenkinél
ad felvilágosítást, hogy hol kaphat munkást. Intéz-
kedett továbbá, hogy külföldi munkások miniszteri
engedély nélkül ne kaphassanak munkát s hogy a
munkások készpénzben haphassák ki bérüket.

CH.6.

Az ipar fejlesztése.

Az országos iparegyesület mozgalmat indított a
honi ipar fejlesztésére és terjesztésére. Látnivaló
dolog ugyanis, hogy szinte meglepően nagy még

egymásnak szeretetről s később szerelemről be-
szélnek.

Érzik, hogy egymásra vannak utalva, hogy
nekik egymást kell szeretniök s hogy mind a ketten
ígérik egymásnak a szeretetet, hát elhiszik egy-
másnak még a szerelmet is.

És milyen hálásan néznek egymásra... meg-
adták egymásnak azt, mit eddig nélkülöztek — a
szeretetet.

És ezeknek nem jut eszükbe, hogy vajjon
fogja-e szeretni őt a másik, nem fogja-e megcsalni.
Ok biznak egymás szerelmében.

Vajjon ha a leány nem itt a falócán, de vala-
melyik fényes szalonban ülne s szép volna arcza,
mint a nap, Kovács meg valami gigerli Don Juan
volna, vajjon néznék-e egymást akkor is ily bizal-
lommal, ily szeretettel?!

Párisi élc.

A vendéglőben panaszkodik a vendég:
— A pecsenye jó, de ennek a mártásnak külö-
nös íze van!

— Ah! — kiált föl a pinczér — most, hogy
Pétervárról távirat érkezett, hogy a béke biztosítva
van, a szakács babérlevelek helyett olajfaleveleket
 tett a mártásba.

Talány.

Tanító: Na, gyerekek, figyelem! Mi az? Ak
kitalálja, almat kap: Ha fiatalok vagyunk kívánjuk;
ha megvan, szabadulnánk tőle.

Bandi: Én tudom, tanító ur.

Tanító: Nos?

Bandi: A feleség!

Tanító (meglepetve): Ki mondta ezt?

Bandi: Édes apám.

Tanító: Nem egészen helytelen... Van benne
valami... Tied az alma... De a tulajdonképeni
megfejtés: a „hosszu életkor”

TÁRCZA.

A magyar néphez.

(A királyi kegy alkalmából.)

Mi ez népem, mi lett téged?
Mit jelent e rejtély?
Beh mosolygó, tulipiros,
Széleskedvű lettél!
Vigság, öröm mindenfele —
Visszhangzik hegy, róna...
Alig ismerek rád. Mintha —
Kicséréltek volna!

Édes népem, magyar népem!
Jaj de megváltoztál!
Hő ima száll kebeledből —
Minden szív egy oltár!...
Ajkad mosolyg, szemed tüzel,
Nemes szived lángol:
Képed ragyog az örömtől —
Édes boldogságtól.

Édes hazám, drága hazám!
Vitéz magyar népem!
Jó kedvedet, örömedet —
Boldogságod értem.
Tudom, tudom, kebledet oly
Nagyon mi dagasztja:
A hajnalodó szabadság
Szent szabadság napja!...

Szigeti Porsche Vilmos.

A csúnyák.

Irta: Madaras Gyula.

Miért meséljek hosszasan, miért mondjam el:
milyen szép volt Virág Juliska kicsiny korában...
A voltért nem ad a zsidó semmit. Szép volt...
Aztán jött egy csunya betegség: a himlő s olyan
rút arczsal kelt fel abból a beteg ágyból, hogy
sírni szeretett volna a ki ismerte, a ki nem
irtóztott...

Mert más dolog az, ha egy gazdag leányt ér ez
a csapás. Csúf, csúf, de azért csak férjhez megyen,
hozományáért elfelejtik, hogy tulajdonképen csúnya,
sőt reá fogják, hogy „illik neki.”

De egy szegény leány, kinek még tisztességes
kelengyére való pénze sincs...!

Vagy miért nem éri az olyan leánynak a szívet
is valami ragya féle, hogy ne dobogjon, ne szeressen
De forró tüzes vér, dobogó szív s olyan arcz hozzá,
hogy reá nézni sem jó, hogy még ő maga is félve
úez a tükörbe: ez az igazi lsten csapása.

Hogy mikor ez a szív fel-feldobog, mikor
álmodni akarna boldogságról, viszont szerelemről,
akkor csak a tükörbe kell néznie s sírni fog mind-
járt, mert „a virágnak megtiltani nem lehet,” nem
lehet — de kell, muszáj...

És lassan, lassan sikerült. Valami különös
zsibbadása állt be a szívének, mintha a vér nem is
volna már vér, — vagy csak a harminczadik év
hozta ezt magával?

Vagy pedig megtanult a szív is okos lenni, hej
de furcsa pedig, mikor már a szív is okos lesz. Csúf
leány, vén leány, szegény leány egy is elég volna a
bajból, de hát az Isten korbácsának sok ága van.

Egész nap a varrógép mellett ülni, nem egy szerető
férfi széles vállára, de annak az ő kenyéradójának
hideg aczéljára bajthatni csak fejét, évről-évre,
tavaszról-tavasza...

Szerdán a hétnek első premiérje, Ujváry Bélának „Gárdisták” című történeti vígjátéka ment. Ezúttal ismét beigazolást nyert, hogy abból, ha valaki jó dramaturg, még nem következik, hogy jó színműíró is legyen. Így volt vele Lessing is, ki a „Nathan der Weise” művével megmutatta, hogy mikép kellene egy jó színművet megírni, de ő maga azt nem tudta. Különben a szerző nagy fába vágta fejszéjét. Történeti vígjátékot a mi világ-

ték legnehezebb faja, akart írni s aztán nem lett belőle se vigjáték, se történelmi szimű, legalább a szereplők neveit s néhány vonatkozást leszámítva — a történelmi jelleg egészen elmosódik. A szerkesztő megelégedne alakilag, de a tartalom, a história festés eposszerű szélességében, a humoros elem rovására ellapul, a cselekmények lánghák, a mozgató okok erőltetettek s a víg elem alig-alig csillan fel benne. A kiállítás több dicséretet érdemel s különösen figyelemre méltók voltak a korhű iltözékek, mire nézve Széll Farkas táblai tanácselnök adott útmutatást, a mennyiben Bessenyei, egyik ősenek egykor festményét tanulmányozásra átnemegedte. Komjáthy és Kiss Irén nagy sikert értek el. Hasonlóképpen Halmi Margit, Szabó Irma és Vidor is. Tanay ezúttal nyílt színen kapott elismerő tapsokat.

Csütörtökön „Fromont és Risler“-t adták nagy közönség előtt. A diszletek (eltekintve apróbb hiányoktól) megelégedően szépek és gazdagok voltak. — Fáy Flóra ezúttal másodízben lépett fel. — Méltóan osztozkodott a sikerben, ki igen helyesen interpretálta a szerzők intentióit. Vidornak hálátlan szerep jutott, de ebben is kitűnt. Szathmáry és Fenyéri több ízben, nyílt jelenetek közt is, zajos tapsokat arattak. Tanay lehetőleg rontotta a hatást, a hol csak hozzá férhetett. Kéz- és lábajigálása, mértéktelen mozdulatai még azon jeleneteket is megsemmisítették, a hol a szerzők jóvólátából biztos hatást kellett volna elérnie. Pedig van benne intelligencia és kiváló felfogási képesség. Ha megszívlelné intésünket s a neki jóindulatilag juttatott tapsokat valódi mértékével mérlegelve, komolyan akar tanulni, erre hivatott környezetétől, úgy használható tagjává képezhetné ki magát a társulatnak. Szabó Irma ezúttal is kitűnt magáért.

Pénteken a francia zeneirodalom legújabb remekével a „Kék asszony“ pompás operettjével ismerkedtünk meg. Ez a darab oly gazdag zenei számokban, hogy (akár a „Hoffman meséi“) elég anyagot nyújtana egy operához is. Valamennyi felvonás előjátéka s az első felvonás telve van a leggyönyörűbb, legeredetibb melódiákkal, melyek ugyan erős reminiscenciákról tanuskodtak, mert Planquette mesteri hangfestése és Wagner nagyhatású hangszerelése nyilatkozik meg bennük, de egészséges eredetiséggel lepnek meg bennünket, önálló lezárt formáikkal, helyi-közzel az új iskolához tartozó koncepciójukkal ragadva magával a hallgatóságot. A szövegről nincs mit mondani s azzal is csak nyer a mese, ha hallgatunk róla. Az előadás a legsikerültebb volt. A közönség több ízben zajos tapsviharban tört ki, különösen a Sziklay által a király dicsőítésére szánt couplé után. A czimszerepben Kállay ragyogtatta művészetét, az a haladás, melyet tavaly óta játékában elért meglepő. Sziklay, ez a kitűnő komikus, ki minden szerepet teljesen be tud tölteni, most is képviselte Lóc sareknéval egyetemben a humoros elemet. Serfőzy Zsenni kapott ugyan tapsot, de ez nem annyira neki, mint a szerző által bájosan megírt zenének szolgált. A legremekebben sikerült énekparthieket Békésy Gyula foglalta le magának s neki, azaz énekének szolt a legzajosabb elismerés.

Valamennyi előadás rendezése gondos kezekre vall és örömteljes várakozással tekintünk a jövő heti műsor elé.

S.

— **A jövő hét műsora.** Hétfőn, okt. 18-án: „Az ingyenélők.“ Kedden, okt. 19-én: „A vasember.“ Szerdán, okt. 20-án: „Hoffman meséi.“ Csütörtökön, okt. 21-én: „A cremenai hegedűs“; ezt megelőzi: „Kolostorból.“ Pénteken, okt. 22-én először: „A diplomás kisasszonyok.“ Szombaton, okt. 23-án másodszor: „A diplomás kisasszonyok.“ Vasárnap, okt. 24-én délután: „A cigánybáró“, este harmadszor: „A diplomás kisasszonyok.“

Irodalom és művészet.

Előfizetési felhívás Nagy Imre költőnényre. Szekeres József kiadásában Kisújszálláson, Szeremlei Barna főgym. tanár előszavával, életrajzával s jegyzeteivel ellátva, Nagy Imre korán elhunyt költőnknek új kiadása fog megjelenni. A kötet ára fűtve 1 frt 20 kr; 10 megrendelés után egy tiszteletpéldány jár.

* **Karácsonyi ajándék.** Az újságok sehogys tudnak titoktartók lenni. Az ember félvilágért sem árulná el, mit vesz rokonának vagy jó barátjának karácsonyi ajándékul s így nagyon kevesen tudják, mit hoz nekik a szent ünnepre a Jézuska. Az újságok azonban elárulják a nagy titkot s így most már ország világ tudja, hogy legszebb képes hetilapunk: az „Ország-Világ“ pompás kiállítású irodalmi almanachal „lepi“ meg olvasóit karácsonyra. Ez az almanach tele lesz szórakoztató, mulattató olvasmányokkal és képekkel, bemutatják benne a budapesti és vidéki hírlapírókat, a kik versekkel, novellákkal gazdagítják az almanach tartalmát. Azonkívül lesz a kötetben egy csomó zenedarab is, úgy, hogy az almanach arra is jó lesz, hogy esténként — zenedarabjain táncoljanak. Ezt a díszes kiállítású kötetet, melynek bolti ára 2 frt lesz, megkapja i n g y e n mindenki,

aki egy negyedévre az „Ország-Világ“-ra előfizet. Az „Ország-Világ“ előfizetési ára negyedévenként csak 4 é forint. Magát az újságot nem akarjuk bővebben az olvasó figyelmébe ajánlani. Mindig friss és aktuális. Munkatársai minden magyar író. Hogy a lap jóságáról az olvasó könnyen meggyőződhessék, az „Ország-Világ“ kiadóhivatala (Hold-utca 7. sz) szívesen küld mutatvány számot, ha azt egy levelezőlapon kéri.

Szerkesztői üzenetek.

Kr. R. Hogy a lapot nem kapta nagysád: igazán sajnáljuk. Intézkedés történt. Amit küldött nálunk van. Próbáljuk javítani. Nem megy; úgy látszik. Kegyetlenek sem ment. Talán nem kellene olyan hamarkodva írni? Mintha gondolatja nagyobb részben a tollban maradt volna. Valóban nem szeretnők nevét aláírni. Ugyan szakítson időt s nézze át maga, hiszszük nem fog rosszul esni e mondókánk. — Szíves üdvözlét.

R. J. Mint látja bájos munkatársunk, a két vers jött. Nála az eredeti megvan, ugyan vegyen fáradságot magának s nézze át azt is, ezt is. Pedig másnak, valakié, jó, vagy csak türethető verset is csinálni — lehetetlen, abszurdum. Tegye el tanulságul ezt s használja föl a maga és a mi javunkra. — Szíves üdvözlét.

A szerkesztésért felelős

a kiadótulajdonos: **Zicherman Herman.**

NYILTTÉR.

Selyem-damasztok 65 krtól 14 frt 65 krtól méterenként — valamint fekete, fehér színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krtól méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damaszt s. a. t. (mint egy 140 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t.) a megrendelt árukat postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, mintákat postafordultával küldik Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájczba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (98.) 39—51.

SUCHARD CACAO és CHOCOLADE.

Hogy előfordult félreértések kikerültesse-nek, tisztelettel figyelmeztetik a nagyérdemű közönség, hogy a Ph. Suchard gyár az ugynevezett (Bruch Chokoladen) tört Chokoladét se nem gyártja, se pedig forgalomba nem hozza. A Ph. Suchard csokoládéja biztonságos tisztán és legjobb minőségben, mint ösmeretes, olompapír borítékba gyári védjeggyel és aláírásával szállítatnak. (1.)

Vese, húgyhólyag, húgydara és kősvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető! Kapható ásványvízkezelőhelyeken és gyógyszerárakban. A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

Nyilvánosköszönet.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben (Alsó-Ausztria), az antiarthritis és antiarthritikus vértisztító thea feltalálójának. Vértisztító készvény és csúsz ellen.

A midőn itt, a nyilvánosság elé lépek, ez azért történik, mert kötelességemnek tartom Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben, legbensőbb köszönetemet kifejezni azokért a szolgálatokért, melyeket a fent nevezettnek vértisztító theája fájdalmas csúsz bajomra tett és hogy mindazokat, akik ezen borzasztó bajba esnek, ezen kitűnő theára figyeimzezzem. Nem vagyok képes kifejezni azon kínzó fájdalmakat, melyeket 3 éven keresztül, minden időváltozásnál tagjaimban éreztem és miktől sem gyógyszerek, sem pedig a Bécs melletti Badenben használt kénese fürdők sem tudtak megszabadítani. Almatlanul vergődtem az ágyamban éjszakákon keresztül, étvágyam folytonosan kevesbedett, kinézésem borús volt és testi erőm alábbszállott. A theának 4 heti használata után nem csak megszabadultam fájdalmaitól és most is jól érzem magam, miután már 6 hét óta nem iszom theát, de az egész testi állapotom is megjavult. Szilárdan meg vagyok győződve, hogy mindenki, aki hasonló bajban ezen thea használatához folyamodik, a feltaláló Wilhelm Ferencz urat áldani fogják.

Kitűnő tisztelettel:

Butschin-Streitfeld grófné,

alezredes neje.

(279.) 2—12

Alapítottatott 1782.

KONTSEK GÉZA

előbb GASZNER KÁROLY,

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Őszi idényre ajánlok:

Mindenemű idei termésű **főzeléket**, mint: **szepességi és stockeraui borsót és lenosét, — paszulyt, mákot, diót, kitűnő ákácovirág mézet** kertekben és pergetve.

Az országos központi mintapinoze főraktára. — Kitűnő természetes borok eredeti töltésben, hazánk minden hírneves borvidékéről. — Továbbá külföldi borok nagy raktára.

Valódi chinai és orosz theák, — brazilai, cuba, jamakai és ananász rumok, sajtok, halak, s osemegék, teasütemények, pezsgő borok.

Tessék fűszerárjegyzéket kérni.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek, csomagolás nem számítatik. (74.) 15—?

Hirdetmény.

A nagyváradi l. sz. káptalan tulajdonát képező mikespérosi gözmalom 1898. január 1-től három évre kiadó. Írásbeli ajánlatok alulírott-hoz beadandók, ugyanott a feltételek bővebben megtudhatók.

Piáček Sándor

káptalan urad. tiszt

Mike-Pércsen.

(271.) 3—3.

TERÉNYI JÁNOS

FÉRFI-SZABÓ

Debreczen, főtér, Stenczinger-ház.

Van szerencsém a helybeli és vidéki t. közönség szíves tudomására hozni, hogy a már 26 éve fenálló férfi szabó üzletemet a kor igényeinek megfelelőleg rendeztem be. — Az idényhez képest mindig a legjobb minőségű bel- és külföldi ruhaszöveteket tartok választásra. És így a legmgasabb igényeket kielégíthető magyar-, német-, pápi- és katonai ruhák mérték szerinti elkészítését a legjobban dívat szerint a legjobb hozzávalókkal elvállalok pontos és gyors kiszolgálás mellett minden nagytás nélkül a **legolcsóbb áráért.** — Midőn a helybeli és vidéki t. közönségnek 26 éven át irántam tanúsított jó indulatát megköszönöm s üzletemnek ez idő alatt szerzett jó hírnevére hivatkozom, ezutánra is nagybecsű pártfogását kérem teljes tisztelettel

TERÉNYI JÁNOS

férfi szabó.

Debreczen, főtér, Stenczinger-ház.

(270.) 3—10

ZICHERMAN H. ELSŐ HIRDETÉSI IRODÁJA,

Rózsa-tér 16-ik sz. a.

156-dik számú telefon állomás.

Kerestetik egy Wertheim-féle cassa megvételre.

Gépkezelők, áosok, kőművesek, a kik vizsgát ohajtanak letenni, — előkészítést nyerne. — Bővebbet irodámban.

Gőzmalom, olajmalom tüzelő fával együtt haszonbérbe kiadó. (4.)

Tágas bálhelyiség, a város legélénkebb helyén, kedvező feltételek mellett kiadó. (6.)

Békés-Szarvason egy igen jövedelmező borméréssel összekötött üzlet szabadkézből kedvező feltételek mellett eladó. — Értekezhetni irodámban. 279.

Kiadó ház és szőlő. Hatvan-utca végén két egymás mellett levő ház kiadó, ugyanott 5 nyilas kőntös-kerti szőlő haszonbérbe kiadó. 1.

Eladó ház a péterfai részen, mely áll 3 szoba, konyha, istálló és melléképületekből. (324.)

Az ezen rovatokban közltek iránt felvilágosítást ad s egy ily közleményt 25 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közlétesz.

Egyedül valódi angol **csodabálzsam**

(Tinctura balsamica)

Thierry A., Pregrada

Rohitsch-Sauerbrunn

Orangyal gyógyászattól és gyógyászattól készítmények gyárától.

Hogymint tévedés elkerülése végett a véleményem szerint mondtam róla, a leggyógyosabb, leghatásosabbnak bizonyult és legolcsóbb népies háziaszer, mely a mell- és tüdőfájdalmakat enyhíti, a belsőleg és külsőleg alkalmazható.

Valószínűleg jellel minden ügy egy csüt hűvellyel van ellátva, melyen a **Thierry Adolf**, gyógyszerész, „Az orangyalbors“ van bevéve. Minden balsamot, mely nem a fenti köznyomásra védjeggyel van ellátva, utasítanak vissza, mint hamisítást és utasítanak, menél előbb, annál értékesebb. Tehát mindig pontosan figyeljen az itt látható szőlő védjegyre. Egyedül valódi balsamot hamisított és utasított, valamint értéketlen utasított, melyek a közönség megtévesztésére más balsamjeggyel vannak ellátva, elárúzták, általam a védjegytörvény alapján törvényesen lezárva. Hol balsamom rózsára, úmcsan raktár, csodabálzsam, a fenteből az a címmel: **Thierry A.** Orangyal gyógyászattól Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett. 12 kis vagy 6 duplatéve 4 Magyarországi és Ausztria bármely postahelyére 4 koronába körül, Bosznia és Herzegovinába 12 kis vagy 6 duplatéve 4 koronába 60 fillér. 12 kis vagy 6 duplatéve 4 koronába körül. Sajjalatuk csak a pénz előzetes beküldése vagy utánytel mellett.

Mindenkét figyelemmel legyünk a szőlő védjegyre, melylyel a valódiság jellel minden ügy el van látva.

Sokszorozni Alkalmas

A valódi angol

csodakenőcs

ereje és hatása.

Ezen kenőccsel egy 14 éves gyógyíthatatlanul tartott csodakenőcs, a leggyógyosabb, leghatásosabbnak bizonyult és legolcsóbb népies háziaszer, mely a mell- és tüdőfájdalmakat enyhíti, a belsőleg és külsőleg alkalmazható. — Szalkat-részt a piros rózsá „rossz csodakenőcs“.

A gyermekágyasok mellbéljénél, tejgyűlemelésnél, keményedéskor, orban, mindennemű sörésmek, láb- vagy ontsosbesszűlések, sebek, gennyedések, dagadt lábak, sütsosntsu ellen; tüdő-, szurás-, ló-, vágás- és szuródási sebek ellen. Használható minden idegen résznek u. m. füveg-, füstölő, homokos szilánkok ellen, elvárolhatatlan. Mindennemű dagadt, kinyűs, pokolvar, ujjaképződés, sütrákkelettség ellen, szemölcs, körömdagadt, hólyag- és feldörzsölt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, taggyott testrészek, betegeskedő hosszabb fekvés által támadt sebek, nyakdagadt, vértörölés, tüdőgás és a gyermekek-nél előforduló összesedések ellen alkalmas.

As angol csodakenőcs minél régebb, annál kitűnőbb hatásában.

Igen ajánlatos ezen egyedül álló szerből elővigyázatossággal minen családnál készen tartani.

Két doboznál kevesebb nem küldetik; a szétküldés klsárolag az ősszeg előleges beküldése vagy pedig utánvételletel csakköszöttek, 2 tévely, csomagolás, szállítólevél és bórmentes megküldéssel 3 koroná és 40 fillér.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre.

Figyelemretek mindenkit a hatástanban hamisítványok megvételétől, s kérem szigorúan arra figyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és ógnek „Az orangyal gyógyászattól“ Pregradában beolgoztva kell lennie és minden tégelynek egy hamisítási utasítás kell becsomagolva lenni és fent látható védjeggyel ellátva.

As egyedül álló valódi angol csodakenőcsüm hamisított és utasított, a védjegytörvény értelmében szigorúan tildeztetnek, égyen ezen hamisítványok terjesztését.

Egyedül beszerzési forrás:

Orangyal-gyógytár, Thierry A.

Pregradában Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Raktár a legközebbi gyógyszerárakban, hol raktár nincs, csakak a megrendelést készíttetik. Az orangyal gyógyászattól: **THIERRY ADOLF** Pregradában, Rohitsch-Sauerbrunn mellett címmel. — As osztrák-magyar védjegy lajstromszáma: 4634.

(231) 17—20

Sorsjegyek havi részletfizetésre.

Alólírott bankház ajánl:	Főnyereménny	Húzás évenként	Havi részlet
Egy egész m. kir. állami sorsjegy	150.000	2	32 a frt 6.—
Egy fél m. kir. állami sorsjegy	150.000	2	32 " " 3.—
Egy 4%-os m. kir. Tiszasab.-sorsjegy	100.000	2	36 " " 5.—
Egy 4%-os m. jelzáloghitelbank-sorsjegy	50.000	3	31 " " 5.—
Egy cs. kir. osztrák 5%-os egyötöd 1860-as állami sorsj.	60.000	2	33 " " 6.—
Egy egész cs. kir. osztrák 1864-es állami sorsjegy	150.000	2	35 " " 7.—
Egy fél cs. kir. osztrák 1864-es állami sorsjegy	150.000	2	30 1/2 " " 4.—
5 darab m. kir. Bazilika-sorsjegy	20.000	2	30 " " 1 1/2
5 darab m. kir. vöröskereszt-sorsjegy	20.000	2	32 " " 2.—
3 darab cs. kir. osztrák vöröskereszt-sorsjegy	35.000	2	30 " " 2.50
5 darab cs. kir. osztrák vöröskereszt-sorsjegy	35.000	2	32 " " 4.—
10 darab m. kir. József-sorsjegy	18.000	3	28 " " 2.—

Minden magánsorsjegy magyar bélyeggel szállítanak. A nyereményre való igény és kamat-élvezés a 2-ik részletfizetés napjától teljesen és osztatlanul kezdődik, mi ezelőből egy a törvénynek megfelelő oklevél állítatik ki, melyben a sorsjegyek sorozatai és számai fel vannak tüntetve. Az összes sorsjegyek tehermentesen és hatósági ellenőrzés mellett saját pénztárámban vannak elhelyezve. Az első részletet tessék postautalvánnyal küldeni; az összes többi fizetés magyarországon a m. kir. postatakarékpénztár közvetítésével díjmentesen történik.

Az árak a napi árfolyam szerint alapulnak, melyhez évenként 8-9% pótlék csatoltatik. Mintán a magyar törvények szerint 15%-os pótlék engedélyeztetik és szokásos, valamint az osztrák részletfizetési feltételek a vevőkre nézve sokkal előnyösebbek, ennél fogva mindenestre ajánlatos sorsjegyek vásárlása alkalmával egyik osztrák bankcégnél kérdezősködni, miért is a legjobban ajánlhatom magamat.

Eduard Urban in Brunn, banküzletgr. Platz 25 (saját házában.)
A cég fennáll 1869-óta.

Ügynökök mindenütt felvétetnek. Olcsó árak. Jó jutalék!
(280) 1-5

Alapítattott 1858.

Budapesti Szivattyú- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. kerület, Külső váczi-ut 45-dik szám.

Sürgőnyezim: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenfélő gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40 % szénmegtakarítás), petroleum- és benzín-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertörőket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenfélő szivattyúkat gőz-, szél- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kútfelépítményeket vasból. Tűzfecskendőket és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőkéket és úthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöczegődr tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Kemény öntésű acélfelületű tűzrostályokat egyenes és kigyalakban, valamint polygon rostályokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték- és légszuszbe-
rendezéseket, központi fűtéseket

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

(109.) 34-40

Első m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték.

Legnagyobb nyeremény

szerencsés esetben

Egy millió korona.

A megrendeléseket postai utánvétellel eszközölöm, de az összeg postautalvánnyal vagy ajánlott levélben is beküldhető.

A hivatalos tervet minden megrendeléshez ingyen csatolom és a sorsolási jegyzéket a húzás után rögtön, minden felszólítás nélkül b. czímre küldöm.

Szíveskedjék megrendeléseit minél előbb hozzám, mint a sorsjegyek eladásával megbízott főelárusítóhoz küldeni.

(281) 1-4.

BIHARI EDE, Budapest, Kerepesi-út 20.

Húzás: 1897. november 11-dikén.

100.000 sorsjegy, 50.000 nyeremény.

Hajdu- és Szabolcsmegye
legnagyobb

NŐI FELÖLTŐ ÉS NŐI KALAP
központi áruháza

RÓZSA LAJOS

DEBRECZEN kistemplom-bazár, — fiók-üzlet NYIREGYHÁZA.

1897 őszi és téli idényre

az ujdonságok már megérkeztek.

Óriási választékban. Meglepő olcsó árban.
kaphatók. (278.) 2-3.

Uj csemege üzletemben

ajánlok friss ujdonságokat:

friss sardiniák, minden nagyságu dobozban; friss Pistráng, olajban (Lee forelen; bihari pont; sózott sardella szelet olajban, kitűnő uj delicat. Urál Caviar. Ostsee és Kräuter haringek. Cristiana Anjoirs (borshal) és több csemege halak. Kitűnő jó

Tea és Rum.

Tea az idei szedésnél már megérkezett. Egy mázsa orosz karaván tea közvetlen Moskvából, érkezőben van. — Demarara rum 1 liter, üveg nélkül 70 kr., egy fél liter, üveg nélkül 35 kr.

1 kiló finom vaniliás Chocolate 1 frt 20 kr.

Mindennemü finom fűszer árukat és friss főzelékféléket a legjobb minőségben, előnyös árban ajánl:

VÁRRAY JÓZSEF

fűszer- és csemege kereskedő,

(74)

Debreczenben, a színházzal szemben.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemü közönség és vevőink figyelmét felhívni, hogy az

ŐSZI és TÉLI IDÉNYRE

a legujabb és legjobb minőségű

ANGOL, FRANCZIA ÉS BELFÖLDI
GYAPJUSZÖVETEINK

megérkeztek.

Kész férfi-, fiú- és gyermek-ruhák,

melyek saját műhelyünkben a legjobb minőségű gyapjuszövetből és a legujabb divat szerint készültek, mindenkor legnagyobb választékban, szabott ár mellett, a legjutányosabban kaphatók.

A nagyérdemü közönség és tisztelt vevőink szives pártfogását kérve, maradunk

tisztelettel

SZEDLÁK ÉS VAMOS

FÉRFI-SZABÓK.

(5-17.)

Magyar dísz- és polgári öltönyök

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására adni, hogy a Szedlák és Vámos cégtől 8 évi szabászati működésem után kiléptem a helyben a főtérén Stenczinger-féle házban

Mauk József

cégem alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

férfi szabó üzletet nyitottam.

E téren ugy a fővárosban mint helyben sok éveken át szerzett gyakorlatom, valamint az, hogy áruimat a bel- és külföld legjobb nevű gyárosaitól szereztem be, ennél fogva a tisztelt megrendelőmet ugy az árak jóságáról, mint az izléses és jószabásával, valamint olcsó árak és pontos kiszolgálásával teljesen biztosítom esedezve a nagyérdemü közönség nagybecsü pártfogásáért

teljes tisztelettel

Mauk József

férfiszabó.

(272.) 3-3.

Mindenféle libéria munkák.

969.